

Riedsútstel

Ried	: Datum raadsvergadering
Agindapunt	: Vult de griffie in
Status	: BESLUITVORMEND
Program	: 7 – Volksgezondheid en milieu
Eardere behandeling	: 18 februari 2021
Portefúljehâlder	: dhr. A. Bouwman
Amtner	: Jaap Melessen
Taheakke	: Bijlage 1 Geamendeerde Duurzaamheidsagenda 18 februari 2021 Bijlage 2 Duurzaamheidsagenda
Presintaasje Iepen Poadium	: Nee
Saaknûmer	: Z2021-02969 / S2021-14592

Underwerp

Herstelbesluit Duurzaamheidsagenda

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. De geamendeerde duurzaamheidsagenda d.d. 18 februari 2021 in te trekken zoals opgenomen in bijlage 1;
2. De duurzaamheidsagenda zoals opgenomen in bijlage 2 vast te stellen

Koarte gearfetting

Op 18 februari 2021 heeft de Raad de Duurzaamheidsagenda vastgesteld met in acht neming van een tweetal amendementen. Achteraf is gebleken dat één van de amendementen juridisch gezien deels niet uitvoerbaar is. Er is daarom een zgn. 'herstelbesluit' nodig. Daarnaast zijn er tijdens de behandeling van de Duurzaamheidsagenda vragen gesteld over de termijn waarop wij als gemeente energieneutraal willen zijn en de eventuele risico's die wij daarbij lopen. Ook op deze vragen wordt in het raadsvoorstel ingegaan. De inhoudelijke behandeling van de Duurzaamheidsagenda heeft verder plaatsgevonden in de Raadsvergadering van 18 februari 2021.

Foech ried /kolleezje:

De raad heeft een kader stellende rol bij de vaststelling van de duurzaamheidsagenda. Na vaststelling is het aan het college om uitvoering te geven aan het programma in de duurzaamheidsagenda.

Ynlieding en histoarje

Op 18 februari 2021 heeft de Raad de Duurzaamheidsagenda vastgesteld met in acht neming van een tweetal amendementen. Achteraf is gebleken dat één van de amendementen (A-11-2) juridisch gezien deels niet uitvoerbaar is. Er is daarom een zgn. 'herstelbesluit' nodig waarbij de vastgestelde Duurzaamheidsagenda aan de hand van een raadsvoorstel en -besluit wordt ingetrokken en een juridisch houdbare Duurzaamheidsagenda wordt vastgesteld. Daarnaast zijn er tijdens de inhoudelijke

behandeling van de Duurzaamheidsagenda in de Raad van 18 februari 2021 vragen gesteld over de termijn waarop wij als gemeente energieneutraal willen zijn en de eventuele risico's die wij daarbij lopen. Ook op deze vragen wordt in dit raadsvoorstel ingegaan.

Duurzaamheidsagenda

Bij de behandeling van de Duurzaamheidsagenda, is een tweetal amendementen door uw raad aangenomen. Amendement A-11-1 ('Technyske Ynnovaasjes') is in de Duurzaamheidsagenda (bijlage 2) als volgt vertaald in de definitie 'Energie-neutraal', zoals deze in de begrippenlijst (p.5) is opgenomen (aanvullingen **geel** gearceerd):

'De duurzame opwek van de gebouwde omgeving, mobiliteit en bedrijven vindt plaats binnen de gemeentegrenzen, **vermeerderd met duurzaam opgewekte energie buiten de gemeente, mits dit is gerealiseerd door de gemeentelijke organisatie of energiecoöperaties (bijvoorbeeld een coöperatief windpark op zee) en de geproduceerde hoeveelheden energie niet dubbel worden geteld voor Tytsjerksteradiel en een andere regio.'**

In de tekst van de Duurzaamheidsagenda is dit vervolgens verder 'doorvertaald', zodat dit amendement conform besluitvorming is verwerkt.

Het tweede aangenomen amendement, A-11-2 ('Duorsumens'), blijkt juridisch gezien voor een deel juridisch niet houdbaar te zijn omdat hiertoe op dit moment een wettelijke basis ontbreekt. U bent hier door ons reeds op 25 maart 2021 met een informeren raadsvoorstel over geïnformeerd. Het gaat hier om het tweede deel van het amendement: 'By projekten op grûn as wetter (bygelyks in sânwinput) op syn minst de helte fan de project- en eksploitaasjeopbringsten werom floeie moatte fia de enerzjy- en gebiedskooperaasjes nei de mienskip yn ús gemeente'.

Het laten terugvloeien van minimaal de helft van de opbrengsten kan alleen wanneer de gemeenschap, in dit geval de energiecoöperaties, ook voor minimaal de helft meeinvesteert en daarmee zelf risicodragend kapitaal inbrengt. Wanneer blijkt dat dit niet haalbaar is, kan worden teruggevallen op een postcoderoos of gebiedsfonds. Maar in die gevallen zal niet de helft van de opbrengsten terugvloeien maar een deel daarvan, omdat het project anders economisch niet uitvoerbaar is. Er kan dus niet worden gegarandeerd dat in alle gevallen de helft van de opbrengsten terugvloeit naar de gemeenschap. Aan het amendement kan daarom in strikte zin niet worden voldaan.

Om binnen de (huidige) juridische kaders te blijven, hebben wij dit deel van het amendement als volgt in de Zonneladder behorende bij de Duurzaamheidsagenda vertaald (P. 77):

"Het streven is dat een zonnepark voor tenminste 50% in lokaal eigendom komt. Dit is een streef-waarde die door de landelijke overheid in het Energieakkoord is opgenomen en die wij hier ook benoemen. Veel dorpen in de beide gemeenten hebben inmiddels een lokale energiecoöperatie. Daar kan gebruik van worden gemaakt. Het is van belang dat de zonneparken (deels) in eigendom komen van de lokale bevolking, om daarmee draagvlak te creëren en daarnaast de opbrengsten terug te laten vloeien naar diezelfde lokale bevolking. **Er geldt dat minimaal de helft van de op-brengsten van energieprojecten op gronden of water, zoals een zandwinput, naar de mienskip moeten terugvloeien mits de mienskip ook voor minimaal de helft mee-investeert. Wanneer blijkt dat dit niet haalbaar is, kan worden teruggevallen op een postcoderoos of gebiedsfonds.** Op die manier draagt een zonnepark bij aan de leefbaarheid in de beide gemeenten."

Het eerste deel van dit amendement, 'Sinneprojekten op (lânbou)grûn net ta te stean, of it moat wêze dat it in boargerynïtiatief is fan bygelyks in lokale enerzjy- as gebiedskooperaasje mei draachflak fanút de mienskip', hebben wij als volgt vertaald in de Zonneladder behorende bij de Duurzaamheidsagenda (P. 78):

“Zoals gezegd willen we voorkomen dat waardevolle landbouwgrond wordt omgezet naar een zonnepark. Dit wordt alleen toegestaan indien er sprake is van een burgerïniatiatief, zoals een lokale energie- of gebiedscoorporatie, met draagvlak vanuit de mienskip.”

Energieneutraal in 2040

In uw raad zijn vragen gesteld over de eventuele juridische consequenties gerelateerd aan onze ambitie om in 2040 energieneutraal te willen zijn, met name ook in het licht van de Urgenda uitspraak. Wij hebben dit in- en extern juridisch laten toetsen. De conclusie daarbij is dat er nog zeer weinig jurisprudentie over dit soort zaken is. Urgenda is, naast een Franse zaak, redelijk uniek in zijn soort, met name omdat derden/belangengroepering door de rechter als belanghebbende in de procedure zijn toegelaten. Naar het oordeel van de externe deskundige ligt het in de lijn der verwachting dat naarmate de doelstellingen concreter zijn geformuleerd, het risico toeneemt dat belangengroeperingen langs de lijn van Urgenda mogelijk een ingang kunnen vinden om de gemeente daaraan te houden. Hierbij zal mogelijk kunnen worden gesteld dat er aan de uitgangspunten die door college/raad zijn geformuleerd vertrouwen kan worden ontleend langs de lijn van art.4:81 Awb waarmee vervolgens een zekere mate van afdwingbaarheid zou kunnen ontstaan.

Het mag duidelijk zijn dat uit voorgaande formuleringen zoals de 'kan' en 'mogelijk' nog veel onduidelijk is of er in een zaak belanghebbendheid wordt aangenomen en of een eventuele rechtszaak in het voor- of nadeel van de gemeente uit zal vallen. Dit is mede afhankelijk van alle omstandigheden van het concrete geval. Voorts blijft, in het verlengde van bijv. het regenwatersysteem, dat eventuele risico's met name ook op projectniveau tot uitdrukking komen. Met name wanneer er sprake is van het gebruik maken van (bevoegdheids- of beleids)overeenkomsten of anderszins privaats- of publiekrechtelijke instrumenten. Nu er op dit moment alleen een ambitie wordt uitgesproken die niet concreet wordt afgedwongen, schatten wij het risico vooralsnog laag in. De ambitie kan verder in de toekomst worden aangepast als onvoorzienbare omstandigheden, juridische of financiële ontwikkelingen daar aanleiding toe geven.

Te berikken effekt

Met het herstelbesluit willen wij de raad een juridisch houdbare Duurzaamheidsagenda voorleggen.

Argumenten

Beleid moet juridisch houdbaar zijn

Een Duurzaamheidsagenda die juridisch niet houdbaar is, kan leiden tot procedures en schadeclaims. Wij kunnen bij de aanleg van een zonnepark niet eisen dat altijd minimaal 50% van de exploitatieopbrengsten terugvloeit naar de mienskip als de mienskip zelf ook niet risicodragend mee investeert omdat een wettelijke basis hiertoe ontbreekt.

Alternativen

Niet van toepassing.

Kanttekenings / risiko's

De juridische risico's zijn met de voorgestelde formulering afgedekt. Mocht er in de toekomst alsnog een wettelijke basis komen om de 50% eis af te dwingen, dan passen wij ons beleid hier op aan om recht te doen aan de intenties van de Raad.

Finânsjes

Voor dit herstelbesluit niet van toepassing.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

Voor dit herstelbesluit niet van toepassing.

Kommunikaasje

De aangepaste Duurzaamheidsagenda zal op de gebruikelijke wijze gepubliceerd worden.

Yntegraliteit

Dit herstelbesluit is tot stand gekomen in samenspraak met de juridische afdeling en de griffie.

Previnsje

Niet van toepassing.

Gearwurking

Voor dit herstelbesluit niet van toepassing.

Ferfolchtrajekt

Wij zijn inmiddels gestart met de uitvoering van de Duurzaamheidsagenda, omdat deze inhoudelijk reeds op 18 februari 2021 door uw raad is behandeld.

Evaluaasje

De duurzaamheidsagenda wordt in 2024 geëvalueerd en de warmtevisie dient iedere 5 jaar geactualiseerd te worden. Specifiek voor de warmtevisie wordt in 2022 bepaald of de uitvoering in de daaropvolgende jaren voortgezet wordt.

Burgum, (**datum collegebesluit invullen**)

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,
secretaris burgemeester

mw. H.M. van Gils

dhr. drs. L.J. Gebben

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. (invullen datum omdraan raadsvoorstel),
punt nummer: (*vult griffie in*);

Beslút:

1. De geamendeerde duurzaamheidsagenda d.d. 18 februari 2021 in te trekken zoals opgenomen in bijlage 1 A, B en C;
2. De duurzaamheidsagenda zoals opgenomen in bijlage 2 vast te stellen

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van (*vult griffie in*)

de griffier

de voorzitter

dhr. O.E. de Vries

dhr. drs. L.J. Gebben